

Abonamentul

Pentru monarhie:

Pe an 6 fl., $\frac{1}{2}$ an
3 fl., $\frac{1}{4}$ an 1 fl. 50 cr.

Pentru străinătate:

Pe 1 an 18 frcs., $\frac{1}{2}$
an 9 frcs., $\frac{1}{4}$ an
4 frcs. 50 cm.

Fóea apare în fie care
Sâmbătă.

Unirea

Fóe bisericescá-politicá.

Insertiuni

Un şir garmond:
o dată 7 cr., a dóua órá
6 cr., a treia órá 5 cr.,
şi de fiesce care publi-
caţiune timbru de 30 cr.

Tot ce privesce fóea,
sá se adreseze la »Re-
dactiunea şi Admini-
stratiunea Unirii»
în
Blaş.

Anul VIII.

Blaş 28 Maiú 1898.

Numérul 21.

Similis simili gaudet.

Cetitorii nostri își mai aduc a minte de încercările din anul trecut ale Anglicanilor de a se apropia de biserica catolică. Își mai aduc a minte și de aceea, că încercarea de a uni en bloc biserica anglicană cu cea catolică s'a frânt de hotărîtul „Non possumus” al Romei. Acesta adevărat întemeiată pe datele istorice nu a putut, să recunoască de validă consacrarea și chirotonirea episcopilor și preoților anglicani, și a rămas deci pe lângă aceea, ca să preferescă procesul de reunire a Anglicanilor singuratici, care proces decurge acum de zeci de ani în chip destul de îmbucurător și promite, că întorcerea tuturor Anglezilor în sinul bisericii catolice, dacă nu se întâmplă într'o singură zi, în sfârșit totuși se va sevârși mai curând ori mai târziu.

Episcopatul anglican vădându-se din nou nerecunoscut din partea bisericii catolice, érá de altă parte vădend, că sentimentul religios al poporului englez în biserica anglicană de loc nu e satisfăcut, a cercat un alt espedient: încă în anul trecut s'a adunat în Londra la palatul arhiepiscopului de Canterbury, și în adunarea acesta a ieșit la ivelá dorința de a cerca, da de cum va va reuși unirea bisericii anglicane cu biserica răsăritenă din Fanar.

În organul patriarchiei din Fanar 'Εκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια din 14 Febr. a. c. s'a publicat apoi următoarele:

„Episcopul Sarisburei la Patriarhat. Acesta a vizitat și alte Biserici autocefale într'o misiune specială, adevăc Episcopul Ioan al Sarisburei, care a venit în acest scop și în Constantinopol și a vizitat în Mercurea trecută pe patriarhul icumenic, însoțit de protoiereul bisericii anglicane de aici, de unul din interpreții ambasadei engleze și de un conațional comerciant Gr. Anadiade, fiind primit cu onorurile cuvenite demnității lui.

„Teofilia sa înmânând Preasfințel Sale scrisórea de recomandare a prearespectatului Arhiepiscop de Cantorbéry și a tótá Anglia Frideric I-a dat tot de o dată și trei fotografii: portretele Arhiepiscopului de Cantorbéry, al Episcopului de York și al seú.

„În scrisórea de recomandare, scrisă grecesce, se arată scopul trimiterii Teofiliei Sale, în care i-se impune, să comunice hotărîrile celor 194 de episcopi al bisericii anglicane, cari s'a adunat de pretutindenea în anul trecut la Lambeth în luna Iulie, ca să se sfátuiescá despre marea afacere creștinescá a unirii bisericii anglicane cu bisericile ortodoxe ale Orientului, despre care s'a tractat mai amănunțit în fasciculele lunii întâiu ale lui 'Εκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια, despre acesta publicate sub „Analecte Teologice”.

„În aceste hotărîri se cercetéză, cari sînt mijlócele cele mai practice pentru o mai de aproape apropiare a bisericii anglicane cãtrá biserica ortodoxá și colegarea mai

strînsá a legăturilor dragostií. Pentru acest scop întâiu Ierarh al Bisericii anglicane solicitá ajutorul și cooperarea mai ales a tronului icumenic, „al acestui centru dátător de luminá a tot Orientul”, după cum îl numesce expres în scrisórea de recomandare cãtrá Preasfințitul Patriarh, lucrul, pe care cetindu-l Preasfințitul Patriarh a manifestat bucuria și veselia sa láuntricá la cele cuprinse aducend înainte frasa Scripturii: „Cát sînt de frumoșe urmele celor ce evangeliséză pacea.”

„Fiind că după inconștințările făcute de cãtrá Episcopul Sarisburei s'a atins óre cari semne de indoelá asupra diferitelor dogme esențiale și s'aú cerut unele explicări, ce nu se pot da de cât cu conștelegerea tuturor bisericilor autocefale ortodoxe, s'a judecat, că-i necesar, ca să se supună în scris cele respective față de cele propuse, ca ast fel să se póta stabili un studiu și o cercetare despre acele. Visita a durat timp îndelungat, fiind interpret archimandritul Ioachim Foropul cunoscător acestei limbi, conservatorul arhivei Patriarchiei. Terminându-se întrevăderea, Preasfințitul Patriarh ridicând mâinile spre cer s'a rugat, ca dorintele celor adunați în Lambeth servitori al bisericii anglicane să devină bine primite înainte Celui, ce s'a pogorît din ceruri, Domnului nostru Iesus Christos pentru mântuirea nóstră, și demersurile lor să se îndrepte spre tot lucrul bun al apropiării, pe de o parte a acelor de acum al acestor dóuë biserici, al celei anglicane cu cea ortodoxá, ér pe de alta să se aplaneze cât mai curend greutățile, și să se ajungá marea dorință și marea faptá a unirii. Apoi Episcopul Sarisburei, cerendú-și

Feuilleton.

Din Bihor.

Disertație rostită de dna *Cornelia Deac* la serata din 31 Dec. 1897 a reuniunii femeilor române din Blaş.

(Fine.)

Asemenea se țin ospețele și în carnaval, când țeranul nu e ocupat cu lucrul câmpului și are timp pentru petrecere, cum se vede din cântecul:

Când te găsi de însurat,
Nu ai vreme de lucrat,
Că mergend, ca să lucrezi,
Din inimă tot oftezi,
Și când vrei, ca să muncești,
La iubita ta gândești,
Și de loc nu poți munci,
Când vrei, să mergi a peți,
Și de fel nu poți lucra,
Când ai gând de-a te însura.

Cu finea cășlegilor apoi la lăsarea potului le descântă și le chine la acelea fete, cari au sperat, că se vor mărita, și cari cam aleg, și feciorului, care a umbat, să se însóre, și tot a rămas neînsurat, cam ast fel:

Astăzi e lăsat de sec,
Mă duc, mamă, să mă nec

Unde-a fi lacul mai lat,
C'am rămas neînsurat,
Unde-a fi valea mai lată,
C'am rămas nemăritată.

Când feciorul și-a pus ochii pe cutare fată, atunci și trimite la familia aceea 2—3 ómeni, în cari are încredere deplină, ca să facă cunoscut atât fetei cât și părinților dorința lui. Dacă trimișii lui au fost bine primiți, atunci în Joia ori în Sâmbăta mai apropiată se face pețirea în tótá forma, când merge în persoană și junele.

În Bihor dacă vine pețitoriul din sat străin, de comun vine și tinerul cu tatăl seú ori cu nisce rudenii mai de aproape. După ce au sosit la casa fetei, se mai întrebă de sănătate, mai vorbesc de ale economiei. Mai apoi junele ori care va din suita lui cere apă de la fată. Când fata merge după ulcior, toți se uită cu mare băgare de samă, că nu cum va are fata vre un defect. După ce a ieșit fata, pentru fecior încă află ceva pretext, ca să-l trimită a fară, ca să se póta înțelege cu fata între patru ochi. Până ce tinerii își fac declarațiunile, până atunci cei din láuntru încă-și spun scopul venirii sale, și apoi și ei se sfátuiesc. Dacă tinerii s'aú înțeles bine, asemenea părinții i-au primit cu

dragoste, atunci preste o zi ori dóuë plécă din partea fetei spre vedere, ca să se convingă despre starea materială a feciorului, și dacă li-se împare de tot, ce au vădut, atunci hotăresc ziua pentru logodnă.

În părțile Bucovinei vrënd părinții fetei a se convinge despre deplina sănătate a tinerului, e obiceiú a-l poști cu mănecări fórté pipérate și iuți, și dacă tinerul mănecă cu gust făr de a face fețe, atunci în aceea privință sînt liniștiți.

În unele părți din Marmatia e obiceiú, să dea pețitoriul fetei un măr, și dacă fata îl primesce, e semn, că e învoită. Acest măr din logodna poporală română ne reamintesce mărul zinei Eris, memorabilul măr de cértá al sexului feminin la Greci, care apoi de cãtrá Paris fu judecat Vinerii. Asemenea ne revócá în memorie mărul de aur din grădina Hesperidelor, care l-a căștigat Hercules.

Ceremonia încredințării în cele mai multe locuri o îndeplinesce cel mai bătrân om dintre óspeți ori nașul ținend tinerilor o vorbire, că însuratul nu-l ca un măr, să mănecă din el, și dacă nu-ți place, îl arunci, ci e pe traiú și pe viață, și să nu cugete, că e tot bine, că vin pe capul omului și

voe de la Preasfinția Sa, s'a pogorit curând și s'a rugat pentru reușita acestui mare fapt al unirii chiar în biserica patriarhală, înghenunchiând înaintea sfintei mese. După acesta privind cu atențiune și icónele istorice aședate acolo, s'a dus încunjurat de cele mai mari onoruri. A doua zi Joi marele protosingel împreună cu archimandritul Ioan Foropol s'a dus la ambasada Angliei, unde vizitând pe Teofilia sa i-a înmănat și scrisoarea de răspuns a Preasfinției Sale către întâiul Ierarh al Angliei dorindu-i în numele Patriarhului icumenic drum bun preatubitorului de Dumnezeu al Sarisburei, care a părăsit în aceeași zi Constantinopolul.

Încercarea acesta de apropiere dintre neuniții din răsărit și dintre Protestanți nu e cea dintâi. Ast fel de încercări s'au mai făcut în vécul al XVII-lea, inse nu au reușit. Singur numai în Ardeal ajunsese calvinismul așa de de parte, cât înghițise pe Românii ortodoxi. Inse aci i-a mântuit sfinta Unire, mai înainte de ce calvinismul ar fi putut, să-i mistuască. Pe airia și în special în Fanar dimpotrivă Reformații au primit răspunsul hotărît, că despre unire pôte fi vorbă numai pe lângă condiția, ca ei să primescă învățăturile dogmatice ale bisericii grecesci neunite.

Partea leului în refuzarea aceea firesce că nu a fost a patriarhului din Fanar și a episcopilor grecesci, ci a sultanului: el se împotriva în chipul cel mai firesc ori cărei apropiări a supușilor săi creștini de creștinii din Apus, numescă-se aceștia catolici ori protestanți. Dară că „ortodoxii“ din Fanar nu au fost de tot străini de o jertfire parțială a învățăturilor sale dogmatice, când era vorbă de a fi pe plăcere celor puternici, au dovedit-o cu aceea, că de dragul acestor puternici au primit pe deplin învățatura reformată cu privire la taina căsătoriei.

Viitoriul va arăta, dacă va reuși

de astă dată unirea bisericii anglicane cu cea grecescă „ortodoxă“. Se pôte, ca lumea să aibă parte de priveștița, cum biserica răsăritenă neunită, fata incestului lui Bardas, și biserica anglicană, fata adulterului lui Enric VIII, își dau ca nisce surori mâinile spre a se lupta împreună împotriva bisericii catolice. Firesce acesta nu atrîna nici de la patriarhul din Fanar nici de la „Telegraful Roman“ din Sibiu, ci de la interesele politice ale — Papei din Petersburg.

Cestiunea română în delegațiune. —

Presa magiară e cătrănită foc asupra delegațiunii austriace, pentru că în ședința ei plenară din 23 a c. a permis, să se aducă pe tapet actele teroristice ale guvernului ungar față cu cetățenii nemagiari ai Ungariei. Șovinismului îi place a recurge la măsuri teroristice, dară ar voi, ca lumea să nu scie nimica despre acesta, cu atât mai puțin să cuteze a le reprobă și a arăta, că ele sînt periculoase monarhiei noastre. Acesta a arătat-o ablegatul român bucovinean br. Wassilco în ședința de Lună a delegațiunii austriace. El a aderat la propunerea de a se vota încredere ministrului de externe. Apoi a continuat: „În acel timp, când am audît, că raporturile noastre cu statele externe sînt cele mai bune, guvernul ungar a interzis Românilor ținerea unei adunări populare la Blaș, ba după scirile ziaristice a dispus acolo și un escadron de husari. Prin această interdicere s'au provocat demonstrațiuni în mai multe orașe din România, la cari s'au întimplat conflicte regretabile între poliție și între mulțimea agitată. De și demonstrațiunile le-au provocat agitatorii, totuși trebuie, să se constateze, că politica internă a guvernului ungar nu e în consonanță cu nișuințele ministrului de externe. Am vedut, ce urmări triste a avut în anul trecut în Austria restrîngerea esagerată a dreptului de întrunire, cum aceste întruniri s'au ținut a fară de confiniile imperiului și pentru aceea au luat

un caracter regretabil.“ Oratorul cunoșce susceptibilitatea ministrului de externe, când se tracteză despre un amestec în afacerile interne ale Ungariei. Nu doresce amestecul în afacerile interne ale Ungariei; ar fi inse de dorit, ca politica internă ungară să consune cu politica esternă. „Datorința guvernului ungar este, ca în o anumită măsură să se acomodeze nișuințelor ministrului de externe, căci dora nu vor aștepta Ungurii contrariul? Între vecinii nostri România ocupă un loc de frunte. Ea are o rolă importantă la resolvirea definitivă a cestiunii orientale. Ar fi foarte regretabil, dacă din cauza greșelilor guvernului ungar s'ar conturba bunele noastre raporturi cu statul vecin. În România se schimbă foarte des partidele. Conte Goluchowski, care cunoșce bine raporturile din România, află, că e posibil, ca cei ce demonștrază azi, mîne să ajungă la cărmă, și de aci ne pot proveni nouă mari neplăceri.“

Nici ministrii comuni, nici presidentul delegațiunii austriace n'au făcut vre o reflecțiune la vorbirea baronului Wassilco. Acesta îi supără pe șovinistii nostri, cu tôte că br. Wassilco a spus lucrurile, cari și ei le pot sci destul de bine.

Indignarea Magiarilor pentru vorbirea baronului Wassilco se vede, că și-a avut efectul. Ministrul de externe a cercat a-i mulcomi prin vorbirea referentului Dumba. Acesta a susținut, că ministrul de externe nu se pôte amesteca în afacerile interne nici ale Ungariei nici ale Austriei. Oratorul nutresce cele mai vii simpatii față cu Românii, dară tot nu se pôte amesteca în afacerile interne ale Ungariei. Ce privesce agitațiunea din România, ea ușor câștigă popularitate, și partidele se folosesc de ea spre a crea dificultăți guvernului.

Răspunsul oficios al Românului (?) Dumba pôte va mulcomi în cât va pe Magiari, dară discursul baronului Wassilco tot își are efectul său, întru cât avertisază pe ministrul de externe, că monarhia numai așa pôte lega amicitie durabilă și pentru

necasuri, gânduri, zile grele. Mai apoi tinerii își schimbă credința: tinerul dă miresei un inel, ér mirésa o năframă. În Bihor amîndoi dau năframă. Apoi dau mâna, și în unele locuri grăitoriul stropesce cu apă.

La Romanii logodna încă se întimpla cam tot așa. Junele da miresei mai în vechime un bau ca formă de arună, ér mai târziu un inel de fer, dacă era din popor, ér inel de aur, dacă era patriciu.

Că ce însemnătate mare are inelul și năframa de credință înaintea poporului, se vede și din balada următoare:

Draga mea, sufletul meu,
Ține tu inelul meu,
Pune-l pe degetul tău.
Când inelul va rugini,
Să scii, dragă, c'oiu muri.
De mă lași plângend a casă,
Na-ți năframa de mătășă,
Pe margini cu aur trasă.
Aurul când s'a topi,
Să scii, dragă, c'oiu muri.

După logodna mirii nu mai iese în locurile, unde-și petrece tineretul. Ei sînt ocupați cu pregătirea pentru ospet, care la scurt timp urmază după logodire, de comun cum iese vestirile. Mirésa mai e ocupată și cu pregătirea unei cămeși pentru mire ca dar de nuntă, care trebuie să fie cât de frumos lucrată și care mirele în ziua cununiei trebuie să o îmbrace. În unele părți aceea cămașă după cununie se pune bine și

se păstrează pân la cas de mörte, când bărbatul este éráși îmbrăcat cu ea.

Cămașa cusută de mirésă, present pentru mire, este obicei și în Italia, ba pe lângă Lago Maggiore mirésa face present nu numai mirelui o cămașă, fără fie cărul bărbat înrudit mai de aproape cu mirele. Un cântec iliric ne aduce a minte, că între multele daruri bogate, ce le-a dăruit fiica regelui venețian mirelui său, se afla și o cămașă lucrată cu multă artă, și la care ea însăși a cusut trei ani cu cele mai fine fire de aur.

Înainte de ospet cu 2—3 zile plecă doi chemători la invitat, cari în Bihor așa sînt de impenați cu năframă, cu frunze și cu flori, în cât de de parte îi pôte vedé omul. Într'altă zi toți aceia, cari sînt invitați, duc o mulțime de cinste pentru miri. Și cu aceea ocaziune își arată Românii inima bună: din mult puțin cât are, dăruiesce pe tinerii, cari au, să devină gazde nouă.

În presara ospetului la amîndoi miri se ține petrecere, unde numai tineretul iese parte. În Bihor petrecerea acesta se numesce șiratou, un fel de sară de adio, unde atât mirele, cât și mirésa se despărtesc de la prietini și prietene, apoi saltă, pe urmă mai cântă o mulțime de doine jalnice la adresa miresei, pe cum:

Copiliță din părinți,
Ce gîndesci, de te măriti?

De-ai sci, cum e măritată,
Ai mai ședé încă fată.
Că mila de la părinți
Cu mare greu o s'o uși.

Mirésa plînge și suspină cuprinsă cât de jale, cât de bucurie, căci mîne ea o să fie crăieșa zilei.

Ori de a fost mirésa de pe marginea Crișului mai înainte în relațiuni de dragoste cu vre un flăcău, și din dragostea lor s'a ales nimica, atunci necăjesc pe biéta mirésă cam ast fel:

Crișule apă viară,
Face-te-ai négră cernelă,
Rochia să m'o feștesc,
Pe bădița să-l jelesc.

Ori dacă mirele nu e chiar tinerel, atunci o necăjesc pe biéta mirésă cu cântecul:

Frunză verde și una,
Măcă măculița mea,
După betran nu mă da.
Nu mă da după betran,
Căci va căra tómma fin
Va merge pe drum-tăcend
Și va 'ntra 'n casă sfădind.

În apropierea Orădiu în presara ospetului se mai face la mire și stégul. El se pregătesce din năframile celea mai frumoșe de la fete din sat, decorat cu giurlande de șaseu. După ce e gata stégul, îl aședă sus pe casă, de unde-l iese numai într'altă zi, când se duc după nași și mai apoi după mirésă. Stégul e obicei și la Slovaci și la Sêrbi.

ori ce eventualitate cu statele vecine, dacă vor fi mulțămii conaționalii din monarchia noastră ai acestor state.

Serbarea zilei de 3/15 Mai în România a dat avânt cauzei naționale. Festivitățile aranjate și discursurile ținute în mai multe orașe ale României la 3/15 Mai nu numai au revocat în memorie marile evenimente de la 1848, ci tot o dată a înflăcărat în pepturile cetățenilor iubirea de neam făcându-i gata a sprigini moralmente și materialmente întreprinderile salutare românesce de pretutindenea. Meritul impunătorilor festivității se cuvine și de astă dată „Ligei române” și studențimii.

Din incidentul serbării memorabilei zile a adunării de la Blaș s'a tipărit în mii de exemplare un ziar ocașional festiv intitulat „Câmpul Libertății”, care pe lângă articoli ocașionali publică și portretele mai multor fruntași români de la 1848, pe cum Bărnuț, Iancu, Șuluț, Șaguna, G. Bariț, Cipar, A. Murășan, Axente Sever etc.

Serbările de comun s'au început cu servii divin și părăstase pentru luptătorii din 1848, cu care ocașione s'a recitat o rugăciune compusă de părintele Dr. Lucaciū. Au urmat apoi intruniri, în cari s'a spus în lumină clară decursul mișcărilor pentru libertate a generațiunii din 1848.

În București s'au ținut două conferințe. În una simpaticul Ionel Grădiștean a arătat însemnătatea, ce o au Românii transilvaneni pentru statul român; éra în ceealaltă cunoscutul publicist B. Delavrancea a spus luptele Românilor pentru libertate și în deosebi importanța istorică a zilei de 15 Mai.

În Iași manifestația a fost impunătoare, mergând în frunte studenții cu stindarde naționale, și intonându-se „Deșteptă-te Ro-

mâne”. Cuvîntul festiv l-a ținut în numele Ligei d. prof. universitar Ar. Densușian făcând istoricul zilei de 3/15 Mai și accentuând datorita tuturor Românilor de a jertfi pentru triumful cauzei naționale.

În Iași, pe cum aflăm în foile unguresce, mulțimea a plecat spre consulatul austro-ungar spre a demonstra acolo în contra Magiarilor, dară poliția a împedecat demonstrația.

Serbări impunătoare au mai fost în Galaț, Brăila, Ploesci, Craiova, Bêrlad, Pitești, Caracal, Buzeu etc.

Serbările acestea au cauzat multă amărăciune goviniștilor noștri. Dar ce să le faci? Ei opresc pe Românii de a serba în liniște a casă; deci nu-i cuprindă mirarea, nici nu le cadă greu, dacă sentimentul național se manifestă cu atât mai intensiv acolo, unde poate, adecă în străinătate.

Revista bisericească.

Roma.

„Osservatore Romano” comunică epistola, ce a adresat-o Papa cardinalului Ferrari. Papa scrie arhiepiscopului de Milano, că l-au cousternat foarte mult turburările și escesele din Italia, ele înse sunt fructul acelor idei perverse și a corupțiunii morale, cari spre dauna religiunii se propagă nepedepsite. În loc de a le băga în samă acestea, sint ómeni, cari declară de complici în escese pe cetățeni pacinici din simplul motiv, că aceștia sint credincioși bisericii și Scaunului Apostolic. Ei nu vor, să scie, de și ar pute, să o scie, că biserica nu are nimica comun cu turburările plebei. Airia au, să se cerce provocătorii turburărilor. Mai dureros l-au atins pe Sfinția Sa insultele îndreptate în contra arhiepiscopului de

Milano Ferrari, care e membru al sacrului colegiu al cardinalilor. Insultele nu ating atâta persóna lui, cât principiul, care-l reprezintă cardinalul Ferrari. Iși poate omul inchipui, că unde va duce lupta, ce se continuă în contra auctorității, episcopesci: prin lupta acésta se subminează însă-și auctoritatea preste tot.

Revista politică.

Afaceri interne.

Luni s'a terminat desbaterea specială asupra proiectului de lege despre asociațiile de credit primindu-se cu unele modificări stilare.

Luni a fost aspru atacat în dietă deputatul Lepsényi, fiind că s'a publicat în fruntea foii lui „Magyar Néplap”, că ajutat fiind de un magnat poate distribui gratis broșura lui Zimándy „Ludovic Kossuth înaintea tribunalului istoriei”. Atacătorul a fost Komjáthy, care între aprobările dietei întregi a apostrofat pe Lepsényi pentru lipsa de pietate față cu Kossuth. Marți Lepsényi, care nu a fost de față, când l-au atacat, s'a rugat de iertare în dietă.

Până în 6 Iunie nu se mai țin ședințe de cât numai de formă.

Guvernul are de cuget a retrage proiectele de legi referitoare la pactul cu Austria. Guvernele ambelor părți ale monarchiei s'au înțeles, că status quo să rămână până în 1903, când espiră toate tractatele comerciale închiate cu statele străine. Atunci saă se închie pact nou cu Austria, saă fie care parte își reguleza afacerile sale vamale și comerciale. Până în 1903 cuota o va stabili din an în an monarhul.

În Bihor înainte de nuntă mirii au datorința, să se prezenteze înaintea preotului, pentru ca să țină cu el catechisare și să se convingă, că óre mirii seii rugăciunile, cari fie care creștin trebuie să le rostescă zilnic. Atunci mireasa duce preotului ca cinste un ștergar țesut de ea.

Dacă merg într'alt sat după mireasă, plăcă de dimineță cu multe căruțe, la cai cu năfrâmi și clopoșele. Carul tras de boi pe acolo nu e obicei. În căruța din urmă sint lăutarii, cari în tot decursul drumului cântă din hegheghe. Ajungând la casa miresei găesc pórta legată, și numai după multă rugămintă și după rostirea de mai multe dicții le conced, să între. Acest obicei îl aflăm și la alte popóre. La Italiani de loc nu vor, să desfacă pórta, până nu intră mirele prin vre o feréstă în casă, și mult trebuie să caute, până găsece mireasa, carea e ascunsă bine.

La ceremonia cununiei mireasa e îmbrăcată în vesmintele ei celea mai frumoșe și mai de serbătore. Pe cap are o cunună. Nașii se aședă la spatele mirilor și nu într'un rind cu ei. Lumini numai nașii țin în mâni. La acelea lumini se uită apoi cu mare curiositate după finirea ceremoniei, și dacă din lumina nașului a ars mai mult, atunci zic, că mirele va muri mai înainte, și întors.

Mai înainte de ce ar pune preotul cununile pe capul mirilor, nașa aședă pe capul miresei un vél, care-l pórta până într'altă zi, când se îmbracă de nevastă.

Cum scrie Elena Sevastos, mireasa romană încă purta pe cap cunună, dar nu din flori artificiale, făr din flori de câmp culese de ea. Asemenea și folosirea vélului încă

era întrebuintată la vechii Romani la ceremonia cununiei, dar vélul acoperia nu numai mireasa, ci și pe mire.

E de tot comic, să veđi înainte de „Isaie dăntuesce”, cum mireasa se silece, să atingă piciorul mirelui, și dacă îi succede, atunci e voiósă și bucurósă, că bărbatul ei o să ajungă sub păpuc. Firesce mirele e cu mare băgare de samă, căci, Dómne ferescce, mare rușine ar fi pe capul țeranului, ca nevasta lui să fie mai mare, și în fine drept și are, căci nevestele lor nu pórta pălărie ca damele inteligente. Acest obicei îl găsim și la Francezi. Când mirii au, să primescă binecuvîntarea, mirele cercă, să ingenunche pe haína miresei, și dacă îi succede, atunci pentru mireasă domnirea în casă pentru tot de una e perdută.

Tot în Bihor când iese mirii din biserica, miresei i-se dá un pistol încărcat, din care trebuie să împuce în semn de mulțămii, că a ajuns timpul cununiei, și să arete, că este și va fi curajosă.

Întorsii nuntașii de la cununie se aședă la masă, începe starostele cu o mulțime de orații, dicții, la fie care persóna oficiósă de la ospet potrivece câte una, ba încă și la fie care plésă de mâncare rostescce câte o dicție, pentru esemplu când aduc varđa pe masă, atunci starostele zice:

Aici e curechiul,
Încărcat cu cărnuri,
Asta-i a Românului
Plăcută mâncare,
Făcut cu gălusce,
Cu borș de pe huște,
Îl mănecă și domni
Cu multă iubire,
Ba-l mănecă și călugării
Din mănăstire.

După ce s'au ospetat bine și și-au petrecut destul, se gată de plecare, dar înainte de a părăsi mireasa casa părintescă, i-se cer iertăciuni de la părinți, frați, surori. Asta o indeplinesce nașul. Apoi mai cântă o mulțime de hóri de jale, pe cum:

Nime nu-l înceluită
Ca fata, când se mărită,
Că dá mâna c'un țeran,
Pe care nu-l vedu șohan.
Iea-ți, mireasă, ziuă bună
De la tată, de la mamă,
De la frați, de la surori,
De la grădina cu flori,
De la strat cu busuic,
De la feciori, de la joc,
De la strat cu vioarele,
De la prietinile tale.

Când nuntașii sosesc la casa mirelui, încep a chiui:

Íeși a fară, sócră mare,
Că ți-am adus lucrătore,
O noră ca și o flóre;
Ne-am plimbat într'o grădină
Și ți-am adus o gospodină.

Ba o mai și necăjesc pe sócră mare chiuindu-i:

Íeși a fară, sócră mare,
Că ți-am adus peptenătore,
Să te peptene pe cap,
Cu un dărab de lemn uscat.

Ér sócră mare iese înaintea norei sale cu sare și cu un colac. Sarea și colacul înamnă, că nouă căsătoritii să aibă tot de una noroc la séménături de grău, și să nu le lipsescă nimic din celea trebuincioșe la casă.

În unele părți mai iese sócră înaintea norei sale și cu miere și unt zicând:

Fă vé dați páne, miere și unt,
Dumnezeu să vé dea dulcetéa pe pámint.

Ministrul Perczel a dat o nouă ordinațiune în contra socialistilor. El îndrumă auctoritățile municipale și comunale, să supravegheze strict activitatea reuniunilor de lucrători, și unde se observă abatere de la statute, imediat să disolve reuniunea. Asemenea să urmărească pe socialisti și acolo, unde nu au reuniuni, de ore ce ei se înscriu cu grămada ca membri în reuniunile existente silindu-se, ca ajungând la majoritate în ele să le dea direcțiune socialistă.

Martii după închiderea ședinței dietale câți va Kossuthiști nemulțamiți cu umilirea lui Lepsényi l-au atacat cu bastoanele, când era, să părăsescă parlamentul. Eroii aceștia au fost deputații Olay și Pichler, cari au ațitat și mulțimea de stradă asupra lui Lepsényi. Prima lovitură a primit-o Lepsényi de la Olay, apoi a năvălit plebea asupra lui, și numai cu ajutorul poliției a scăpat până la trăsura. Guvernul a știut, ce se pregătește. Dară Lepsényi este deputat opozițional antikossuthist și pe lângă aceea preot catolic.

Delegațiunile.

Ambele delegațiuni au avut luni ședințe plene.

În delegațiunea austriacă s'a pertractat budgetul ministeriului de externe. Ablegații de și au încredere în conducerea afacerilor externe, totuși nu întrelasă

Mirésa unge apoi usciorii de la ușa cu untul primit, ca să depărteze farmecele, și să nu pătă întra reul în casă. Acest obicei îl găsim și la Romani (opul lui Marienescu). Mirésa romană înainte de a fi intrat în casa bărbatu-său invocă pe zeita Unxia și apoi ungea stîlpul ușii cu unsore de porc ori de lup. Însemnarea tot ca la țeranul român.

În unele părți ale Transilvaniei și prin Bucovina e obiceiul, că ori ridică mirésa preste prag, ori ea intră cu mare grije în casă, ca nu cum va să atingă ușa ori pragul, căci dacă se întâmplă contrariul, atunci țin, că e ceva presemn rău. La Romani pe mirésă o duceau pe sus cu mare băgare de samă, căci dacă ar fi atins ușa ori pragul, era semn rău, și-ar fi atras mânia zeiței Vesta, căreia îi era consacrat și pragul.

Lunia apoi sosesc la mire în Ardeal așa numiții terfari, în Bihor socrii mic. Mirésa nu se arată, până nu e învălă, adecă până nu o îmbrobodesc. În Bihor nașa trebuie să-i facă prima dată conciu miresei, apoi îi pune o ciapsă albă jur împrejur decorată cu dantele, care e dar de la mire. Preste căiță îi lăgă o năframă frumósă de mētasă, érá dar de la mire. Năframa așa e legată, ca dantela de la căiță jur pe lângă față să se vadă, ceea ce-i dá nevēstutei nové o înfățișare forte drăgălașă și cu șic. Să vedă, că nevēstuta, care ieri era tot cu capul plecat și supērată, azi cum e de scuturată, și ea scie, că-i șede bine nevastă, și scie, că tóte privirile asupra ei vor fi atinite. Condușă fiind în casă, când se începe apoi jocul miresei, mai întâi o jócă mirele, apoi socrii mari, socrii mic, pe urmă toți óspetii o învītesc de două-trei ori, dar tot insul, care o jócă, trebuie să dăruescă miresei bani, după cum îi dá mâna. Pe urmă o jócă stegariul chiuind:

Rusmalin și busuio,
Dă, Dómne, la miri noroc,
La mire și la mirésă,
Să trăescă bine 'n casă.

a-și exprima nedumeririle. Cu deosebire s'a relevat cestiunea pactului comercial și vamal cu Ungaria și raportul monarhiei cu întreita alianță și cu statele vecine.

Antisemitul vienez Bielohlawek a zis, că egoiștii magiari numai pentru aceea se opun la întărirea flotei, fiind că ea nu e în interesul lor. Magiarii să nu se amăgescă pe sine. „Noi Austriacii vom pactul, dară vom duce lupta până la cuțite, dacă interesele austriace nu vor fi considerate cu cuviință.“ — Gomperz s'a tânguit, că comerțul austriac perde din teren în peninsula balcanică. Pactul cu Ungaria îl dorește în interesul de mare putere al monarhiei. Ungurii nu ar trebui, să invidieze prosperarea Austriacilor. — Schucker a vorbit despre continua apăsare a poporului german, prin ce s'a făcut imposibilă o activitate parlamentară normală. Recercă pe contele Goluchowski, să influințeze, ca elementul german să-și păstreze poziția din trecut, ca nu cum va preponderanța elementelor slave să ducă lucrul la defacerea de Germania și la aruncarea monarhiei în brațele Rusiei. — Gorayk a aprețiat alianța cu Germania, dară garanța cea mai sigură a păcii și prosperării e, ca Austria să fie unită și tare, și tóte naționalitățile ei să fie fericite. — Cehul Kaftan vorbind despre politica esternă a zis, că în Bulgaria și Sērbia, pe cum se vede, armata nu ține cu dinastia, ci cu poporul. Cu acesta trebuie să țină și monarhia noastră. Accentuează avantajele amicitiei cu Rusia. — Axmann a salutat alianța cu Germania, înse cu regret a constatat, că guvernul austriac urmăze o direcțiune contrară în politica internă, care se manifestă în sistematica oprimare a drepturilor istorice și tradiționale ale Germanilor. Magiarii le recomandă, să fie mai concilianți în cestiunea pactului. — În sensul acesta au vorbit și alți Germani. — Br. Wassilco a atras atențiunea ministrului de externe asupra politicii interne a guvernului ungar, care ușor pôte, să înstrăineze România de către monarhia austro-ungară. — Barvinski dorește continuarea bunelor raporturi atât cu puterile întreitei alianțe, cât și cu Rusia. Arată, că întărirea elementului slav nu e periculósă monarhiei. *E regretabil, că Rutenilor greco-catolici din Ungaria voesc a le impune cu forța liturgia magiara în locul celei în limba veche slavă.*

Au urmat apoi mai multe interpelări.

În delegațiunea ungară desbaterea a decurs mai neted. Propunerea contelui Teleky, ca conducătoriul marinei să se îndrumeze, să procure și din Ungaria în măsură mai mare produsele necesare, s'a primit. — Bolgár și-a exprimat nedumerirea cu privire la creșterea din an în an a budgetului comun, și nu e mulțamit cu deslușirile date pentru motivarea creditului estraordinar de 30 de milioane. Ungaria dorește, ca flota monarhiei să fie în stare bună, dară nu are lipsă de politică colonială. — După declararea ministrului comun de finanțe Kállay, că amintitul credit e numai pentru constru-

irea unei năi și pentru conservarea flotei în stare bună, discușiunea s'a închis, și budgetul s'a votat.

Martii referentul Dumba a răspuns la nedumeririle oratorilor din ședința de Luni. Față cu Wassilco și cu Barvinski a zis, că ministrul de externe nu se pôte amesteca în afacerile interne ale Ungariei. Cere spriginul ablegațiilor, pentru ca pactul cu Ungaria să se închie în interesul economic și industrial al monarhiei.

Franța.

Alegerile suplimentare s'au întâmplat Duminecă. Opoșiția a învins în multe locuri, cât și-a reparat pierderile suferite la alegerile generale. Unii capi ai radicalilor au cădut și la balotaj, dară atari pierderi a avut și guvernul, rămânând fără mandat ministrul colonial Lebon, foștii ministri Dorlan și Develle, secretarul de stat Delpouche și alții.

Resultatul nefavoritor al alegerilor a dat ansă la scrii despre dimisionarea cabinetului. Că ore guverna-va Méline cu ajutorul monarchiștilor, ori dóră va fi lipsă de o nouă concentrare republicană, nu se pôte prevedé de pe acum, ci numai după ce se vor examina și cunoșce mai de aproape nouele elemente, cari intră în parlament.

Procesul lui Zola pentru ofensarea tribunalului militar s'a reinceput la tribunalul din Versailles.

Spania și America.

Ministrul president Sagasta vorbind în camera spaniolă despre criza ministerială a declarat, că ministrii morboși ori obosiți ai cabinetului precedent au fost siliți, să se retragă. Cele 7 luni de guvernare a cabinetului i-se par ca 7 ani, atât au fost de grele. Ministeriul cel nou în împrejurările actuale nu reprezintă numai partidul liberal, ci întregă Spania. Programul cabinetului îl vor determina împrejurările.

Din Cuba se anunță, că insurgenții s'au declarat pentru Spania și sînt gata a lupta alătura cu armata spaniolă spre a învinge pe Americani.

Pregătirile de război se continuă de ambe părțile, și se așteptă în curând lupta navală pe Oceanul Atlantic.

Americanii spre a împedea comunicațiunea între Spania și coloniile ei au tăiat cabellurile. Guvernul spaniol e hotărît, că dacă Americanii vor nimici și cabellul, prin care Spania comunică cu Cuba, Spaniolii vor tăia tóte cabellurile, ce duc în Statele Unite, așa, cât comunicarea telegrafică transmarină va fi sistată de tot.

Entusiasmul, ce l-a cuprins pe Americanii după învingerea de la Manilla, s'a răcit. Ei ved, cât de anevoiósă este debarcarea în Cuba. O parte a populațiunii începe, să murmureze în contra inițiatorilor războiului.

Corespondințe.

Cățulul român la 17 Maiu 1898.

Onorată Redacțiune!

După ce colonele „Unirii“ stău deschise pentru deslușirea multor cestiuni, ce ating interesele fie morale fie materiale ale bisericii și ale preoților, ce-s chemați a servi acelea interese, vă rog a da loc în „Unirea“ pentru bunăvoitorea deslușire din partea cutărui va confrate următoarei cestiuni.

Art. de lege XVI din 1894 prin § 4 dispune, ca să se pertracteze lăsămintele de ereditate din oficiu, spre care scop judecătoria cercuală reg. pretinde estradarea datelor matriculare necesare din oficiu, și preoții sînt recercați nu numai în cause orfanale, ci de ordinariu în toate cauzele de ereditate, să estradea fără competență datele matriculare, și acēsta o predind pe basa art. leg. XXXIII din 1894 § 33 și 94. Fiind că înse § 94 al legii citate enunță că „conducătorii de matricule cei confensionali sînt îndreptățiți și obligați și pentru mai de parte a estrada după modalitățile de până acuma estrasele matriculare,“ modalitățile de până ce a intrat în vigore art. lege XXXIII din 1894 au fost, ca preoții să primescă competențele sale moderate pentru cōlele familiare, ce se poftiaū la pertractarea lăsămintelor de ereditate, întrebarea e deci, că pe ce basă ne lipsese judecătorii reg. cercuale demodestul nostru venit primit ca rebonificare pentru osteneța purtării matriculelor? Și acest lucru e cu atât mai bătătoriu la ochi, cu cât art. de lege XVI din 1894 prin § 73 dispune espres. că preoții sînt datori la provocarea notarilor publici reg., să estradea cōlele familiare gratuit și fără timbru numai pentru pardidele, ce și-au legitimat paupertatea.

Că pe matriculanții civili, pe cari și așa îi plătesce statul, să-i silescă statul în interesul sēu a estrada fără de taxă estrasele matriculare, pe cum enunță § 33 al legii citate, acēsta e ușor de priceput. Dară ca pe preoți, cari nici de la stat, nici de la partide nu se rebonifică prin nimica pentru conducerea matriculelor, să-i silescă la așa ceva, e lucru abnormial și tot o dată necuitabil.

Subscrisul basat pe legile și ordinațiunile anteriore legilor nouē bisericesci din 1894 am denegat judecătoriei reg. cercuale din Șimleu estradarea gratuită a datelor matriculare recerute la pertractarea lăsămintelor de ereditate, în cari nu subserva cauza de mironitate. Judecătoria înse m'a amenințat cu § 94 alinea a 2-a al art. de lege XXXIII din 1894, prin care se croesce o pedepsă de închisōre de o lună și amendă de 600 corōne, dacă nu voiū satisfacē în timp de 8 zile provocării ei de sub Nr. 6227/1897. De atunci înse au trecut deja zece luni, și eū tot nu i-am sastifăcut. Ce e drept, nici pedepsa nu mi-a croit până acuma. Dară de atunci în cōce erășī m'a provocat, să-i estradaū alte și alte date matriculare, neluând în considerație motivele produse în scripta mea, prin care am refusat împlinirea cererii judecătoriei respective.

Atari casuri, în urma comasărilor și segregărilor ivindu-se necesitatea construirii nouēlor cărți funduare în unele parochii, pot, să obvină cu sutele, ba și de altmintrea fiind cărțile funduare foarte complicate, pentru

că de când le-a făcut statul, ōmenii nostri nu și-au mai bătut capul, ca să și-le reguleze, și astăzi stău moșiile alor zeci și sute de ōmeni dintr'o singură parochie mai impoparată pe moșii lor, cari își dorm somnul morții deja de zeci de ani. Ast fel stând lucrul, de la sine se înțelege, că deslegarea acestei cestiuni e de interes mare pentru clerul rural, care nu are timp, ca cu zilele să stea legat de masa de scris și să ōrbece prin celea matricule după datele, ce le trebuesc domnilor de la scaun. Preoții să-și părăsescă economia cāmpului, isvorul capital al substinței sale, fără ca cine va să-și bată capul, ca pentru lucrul din cancelarie să fie rebonificati cu ōre ce?

Acēstă cestiune am dorit a o suleva dând ocaziune celor mai esperti în §-ii legilor a o clarifica și comenta, de se pōte, ast fel ca să fie un razim preoțimii întru apērarea drepturilor, ce-i scutesc interesele materiale față cu nisce indiviși, cārora numai atunci le tignesce, dacă pot ciunta emolumentele bietului cler.

Grațian Flonta
preot gr. cat.

Cătră Onorabilul Public român!

Societatea pentru crearea unui fond de teatru român își va ține adunarea generală ast an în ziua de Rusalii aici în Hațeg, pentru care scop cetățenii acestui opid s'au constituit în secțiuni, ca să pōtă face plăcute tuturor ōspeților momentele petrecute aici.

Deci pentru primire și încuarterare sînt poftiți toți P. T. ōspeți, cari voese a lua parte la acēstă sērbătōre și voese a avē cuartire la privați, să se insinueze la subscrisul încă de timpuriu, cel mult până în 2 Iuniu a. c. st. n. spre a putē face dispozițiunile necesare pentru încuarterarea ōspeților.

Hațeg la 18 Maiu 1898.

Nicolae Sânzian
președinte.

Mulțămită publică.

Spectabila Dōmnă Maria Marin din Blaș a binevoit a dona pentru biblioteca Societății nōstre de lectură un însemnat număr de cărți de valōre. Pătrunși de recunoștință ne simțim îndemnați a aduce și pe acēstă cale celea mai căldurōse mulțămite generōsei donatōre.

Pentru „Societatea de lectură Inocențiu Micu Clain“

Blaș la 20 Maiu 1898.

Victor Macaveiū
președinte.

Simeon Moldovan
secretar.

Noutăți.

Excelența Sa I. P. S. D. Mitropolit la sērbătōrea Înălțării Domnului a celebrat cu mare asistintă, eră după terminarea sfinteī Liturgii a ieșit în procesiune la binecuvintarea țarinelor participând foarte mult popor la acēstă frumōsă procesiune.

Concurs. La parochia Lupōia din protopopiatul Dērgei s'a scris concurs cu terminul de 15 Iuniu a. c. pe lângă emolumentele: 1. Casă parochială de lemn cu 2 încăperi și tindă; 2. șură, poētă pentru 10 vite, grānar și cotețe, tōte de lemn, și intravilan cu grādină frumōsă; 3. porțiune canonică 26 jug. 454° comasată cu venit curat de 28 fl. 16 cr.; 4. cāte o zi de lucru de la fie care casă și 5. stolarele îndatinatē.

Produțiune musicală-teatrală. În sara de 21 a c. elevele internatului de fetițe din Blaș au aranjat o plăcută produțiune musicală-teatrală în favorul internatului. Succesul în general a fost preste așteptare. Corul putea de alt cum să fie și mai bun. de asemenea și declamarea mai bine alēsă. Istēțimea, cu care

s'a predat Bianca, a fost surprindtōre de la nisce eleve, și jucătōrele au fost viu aplaudate de numērosul public, în fruntea cārui era I. P. S. Sa Dl Mitropolit. Rolele mai obositōre le-au avut Maria Ripean și Silvia Drăgan, cari au și plăcut nespun publicului prin jocul natural, neforțat și foarte simpatic. Emilia Ciobota ca princēsă și Veturia Lazar ca ōrbă au avut cāte va scene pline de sentiment, pe cari le-au produs așa de bine. Rolurile secundare, de asemenea au fost jucate cu succes de Leontina Măcelariū și Augusta Cosma. Foarte mult a plăcut apoi tabloul viu „Madona de Lourdes“ cu eleva Maria David ca madona, Maria Ripean și Const. Laza ca familia angleză și Paraschiva Vintilă ca Bernadeta. — Orchestra studenților, carea a cāntat și noua compoziție a prof. I. Murēșan „Polca franceză“ dedicată din acest prilej internatului de fetițe, — cum și mai multe bucăți între pauze, — ne face, să o felicităm pentru progresul dovedit. — Venitul curat al sērui a fost de aprōpe 60 fl.

Intimpinare. Primim următoarele șire: Onorată Redacțiune! În Nr. 17 a „Unirii“ ați avut autorisare diu partea unui așa numit „Ioan Oltenescu“. De bună samă foarte v'a rugat, ca să binevoiti a desminti cele publicate în „Pesti Naplo“ despre trecerea creștinilor nostri la rom. catolic. Am onōre a mē recomanda din parte-mi: Ioan Oltean învētătoriu gr. cat., singurul care nu numai la noi, dar în împrejurime sînt cu acest nume. Altul Ioan Oltean pe la noi nu esistă, cu atât mai puțin „Ioan Oltenescu proprietariū în Murēș Sāngeorgiū“. Prin urmare ōre cine din rea credință s'a folosit de așa ceva în numele meū. Nu am nici o cunoscintă despre numita „Intimpinare“, cu atât mai puțin ieau răspunderea în fața On. Public despre cele cuprinse în ea. Murēș Sāngeorgiū la 11 Maiu 1898. Ioan Oltean învētătoriu.

Dare de samă. Pentru opul meū T. I. „Jertfa creștinilor“ au solvit prețul: III. Din Archidieceasă: (Continuare.) On. Ioan Mărginean, Isidor Rus, Nicolaū Medeșan, Aureliū Hărșan, Ioan Popa, Vasiliū Guciu, Maxtin Hulea, Alesandru Albini, Nicolaū Lat, Ioan Aron, Basiliū Băcilă, Ștefan Lita, Ioan Handrea, Filip Docolin, Ioan Mihălțan, Artimon Blășan, Ioan Deac, Georgiū Aron, Dionisiū Velicea, Basiliū Dancu, Ioan P. Pēcuarariū, Victor Moldovan din protopopiatul Blașului, Simeon Pinteā, Ieronim Danilă, Augustin Laurentiū, Ioan Moldovan, Petru Rus, Ioan Pēter, Ștefan Colceriū, Lazar Stupinean, Basiliū Caltan, Simeon Pop. Laurentiū Voda, Ioan Pop, Ioan Bozac, Constantin Rus, Ioan Micu, Alesandru Lupan, Ioan Chiciudean, Basiliū Șuteū din protopopiatul Catinel, Simeon Marcu, Ioan Tat, Ioan Gherghel, Ioan Șara din protopopiatul Cichindealului, Ioan Mihalea, Eliseiū Moga, Samuil Pop, Nicolaū Giurgiū, Ioan Laslo, Laurentiū Pascu, Valeriū Pop, Augustin Cosma, Gavriil Pop, Ioan Romonțan, Ioan Pop (Gilăū), Petru Dan, Vasiliū Papfalvi, Andreiū Felderean, Ioan Topan, Basiliū Pop, Teodor Selēgian, Ioan Bochiș, Teodor Petran din protopopiatul Clușului, Gregoriū Sabo, Teodor Giurgiū, Ilariū Ciungan, Ioan Petean, Aureliū Poruț, Basiliū Hopārtean, Ioan Blaga, Ioanichiū Schiopu, Aureliū Pop, Simeon Petean, Dionisiū Morariū, Michail Hodārneā, Basiliū Poruț, Valeriū Rus din protopopiatul Coșocnei, (Va urma.) Dr V. Szmigelski.

† Eugen Crișan. Subscriși cu inimă frântă de durere în numele lor și al tuturor rudeniilor aduc la cunoscintă trecerea din viață a preafubitului lor tată, moș, ginere și soțru Eugen Crișan mare proprietar, membru virilist al congregațiunii com. Cluș etc., întimplată în 25 Maiu a. c. în comuna Bercheieșul de cāmpie în anul al 60-lea al etății și al 5-lea al veduției. Reghinul sāsesc la 25 Maiu 1898. Sidonia mār. Dr. Popescu ca fiică. Ionel ca nepot. Ecaterina G. Marinoviciū ca soćră. Dr. Ioan Popescu ca ginere.

În veci amintirea lui!

PARTE SCIINȚIFICĂ-LITERARĂ.

Generația literară de la 1848.

Disertațiune citită la serata literară aranjată de casina română din Blaș în 24 April 1898, Dumineca Tomii.

I.

Mie mi-a venit partea, să închei frumosul ciclu de serate literare, inițiate din bunul gând al reuniunii noastre de femei. Venindu-mi în minte vorba din bătrâni, că „sfârșitul este podoba ori cărui lucru“, vrând nevrând mi-am pus întrebarea: Oare cum să sfârșesc, ca să fie bine, să nu conturb bunele impresii, cu cari Dvóstre în tot de una V'ați depărtat de la seratele de până acum?

Etă, stimat public! o problemă pentru mine pe cât de onorifică, pe atât de grea. Greutatea problemei pare că se potențază chiar și prin importanța istorică a zilei, ce ne-am ales pentru serata de acum.

Numai după o îndelungată cumpănire m'am mândrit cu gândul, că pôte voi întruni complăcerea Dvóstre, și-mi veți acorda binevoitoarea atențiune, când cerc, să Vă presint un modest tablou al generațiunii literare din trecut: generație, pe care literații nostri o numesc, generația de la 1848¹⁾.

II.

Tótă Europa este în dulce iubileu. Némurile serbeză aniversarea anului memorabil 1848. Acest an a reinviat popórele, a rupt lanțurile iobăgiei și a deschis căi largi libertății, egalității și frățietății: trei mari principii, la cari tind tóte popórele civilisate.

Curentele acestui an a străbătut și inimile poporului român din Orientul Europei provocând epoca de renaștere națională. Poporul român, care până atunci era legat de glie, de o dată se vede stăpân pe moșia sa. Limba românească își recăștigă drepturile sale naturale, și totul dă semn de o nouă viață.

Acéstă renaștere o datorim unei pleiade de bărbați desinteresați, bărbați providențiali, cari cu puterea închipuirii au desvilit viitoriul poporului românesc și au tras brezdele pentru contimpuranți presimțind, ce este în aer, și mergând ca și nisce césornice cu câte va minute mai înainte. Acești bărbați formeză generația de la 1848, generație, care plină de entusiasm, de iubire față cu neam și patrie a creat perióda cea mai strălucită în literatura românească periódă, care se estinde de la 1840—1860.

Generația acéstă a deschis lupta pentru idei, luptă, pe care au dus-o cu multă abnegație. Tótă viața și-au pus-o în serviciul némului românesc, pe care voia cu ori ce preț, să-l deștepte și să-l aducă la poziția, ce l-o reclamă trecutul și aptitudinile sale etnice. Lor avem de a le mulțami conștiința redesteptării noastre, redesteptare, care ne-a pus în contact cu apusul civilizat și a rupt vélul obscurantismului, ce vécuri de-a rîndul ne-a ținut încătușați.

Din mijlocul acestei generațiuni străluciră câte va talente originale. Ast fel au fost din colo de Carpați Costache Negruzzi, întemeiătorul prosei în Moldova, Bolintinean, care se făcu cunoscut prin baladele sale istorice, Grigore Alesandrescu, poet filosof și fabulist fecund, Niculae Bălcescu, care celebră epoca lui Mihai Viteazul, și mai pe sus de toți Vasile Alesandri, pe care așa de nimerit ni-l caracterizează poetul Eminescu în versurile:

Și-acel rege-al poeziei, vecinic tiner și ferice,
Ce din frunză îți doinesce, ce cu fluerul îți zice,
Ce cu basmul povestese, — veselul Alesandri, —
Ce nșirând mărgăritare pe a stelei blândă rază
Acum seculii străbate, o minune luminéză,
Acum rîde printre lacrimi, când o cântă pe Dridri.²⁾

La noi s'au destins Andrei Murășan, preotul deșteptării noastre, pe care Vi-s'a dat ocaziunea, să-l cunoșceți în una din seratele de mai înainte, canonicul Timotei Cipariu, adânc scrutător al tainelor limbii românești, Bărnuț Simeon, vestitul orator de la 3/15 Maiu, Treboniu Laurian, Papiu Ilariu și alții.

Cadrele unei serate înse nu ne permit, ca să ne dimitem în aprețierea tuturor acestor bărbați literari. Pentru aceea ne vom restringe la figurile acelor, a căror personalitate și activitate literară și politică s'a adâncit mai bine în inimile poporului român. Aceia credem, că sînt Vasile Alesandri, Demetriu Bolintinean și Niculae Bălcescu. În munca spiritului lor se sintetizează tótă epoca de la 1848. În viața și activitatea lor se reflectază ca și într-o prismă tipul întregii generațiuni.

Născuți și crescuți toți trei pe același pămînt, martori ai stărilor, cari dălnuiau în țările române în primele decenii ale vécului al 18-lea, de o potrivă au contribuit prin lucrările lor literare și politice la deșteptarea simțului național și a patriei iubire.

În special Vasile Alesandri 50 de ani a stat necontent în fruntea națiunii. El a scos întâia oră la lumină comóra poeziilor poporane, poezii, pe cari le numește „comóri neprețuite de simțiri duióse de idei înalte, de notițe istorice, de credări superstițioase, de datini strămoșesci și mai cu samă de frumseți poetice pline de originalitate și fără sémén în literaturile străine“.³⁾ N'a fost vale și munte, sat ori colibă românească, pe unde să nu fie umblat Alesandri culegînd cu neastîmpér inspirațiile poporului. Din acéstă poezie virgină s'a inspirat Alesandri, de aici a împrumutat limba dulce și curgătoare, pe care atât de bine a știut, să o potrivescă în tóte creațiunile sale poetice. Sub farmecul poeziei poporane a scris dînsul primul volum de pe poezii între anii 1842—1852 intitulat „Doine și Lácriimóre“.

Doină, doiniță!
De-ași avé o pucluiță
Cu flori galbine 'n cosiță,
Cu flori roșii pe guriță!
Hai copii cu voinicie,
Să scăpăm bieta moșie
De păgani și de robie!⁴⁾

Acesta e accentul, care vibreză lira lui Alesandri în volumul doinelor. Accent lin și duos ca și adăriile plăpânde ale unui vînt căldicel, accente, cari se ridică și devin energice, când durerea se revarsă preste sufletul Românului.

Când poporul român părea părăsit și urgisit, atunci și-a ridicat Alesandri glasul din trimbița înviării, ca să se trezescă poporul românesc.

Alesandri zicea națiunii:

Vol, ce stați în adurmire, vol, ce stați în nemișcare,
N'audiți prin somnul vostru acel glas triumfător,
Ce se 'nalță pîn la ceruri din a lumii deșteptare
Ca o lungă salutare
Cătr' un falnic viitor?
Nu simțiți inima voastră, că tresare și se bate?
Nu simțiți în peptul vostru un dor sfînt și românesc
La-acel glas de inviare, la-acel glas de libertate,
Ce pătrunde și răsbate
Ori ce suflet omenesc?
Tótă lumea se deșteptă din adâncă-I letargie.
Ea pășese cu pas mare cătr'un țel de mult dorit.
Al Treziți-vé ca dînsa, frații mei de Românie!
Sculai toți cu bărbăție!
Ziua vieții a sosit!⁵⁾

La acest cîntec sufletele amorțite s'au deșteptat. Dar poetul a trebuit să lea drumul esilului, să pribegescă prin țări străine. În pribegia sa a cutrierat cabinetele europene și le-a pregătit pentru o mare operă, operă, pe care au de gând, să o ducă în deplinire frații de același sânge, de aceeași limbă. Moldova și Muntenia voesc, să se unescă într'un singur stat.

Hora Unirii este espresinnea simțemintului obștesc de pe acele vremi cîntînd, că:

Unde-i unul, nu-i putere
La nevoi și la durere.
Unde-s doi, puterea crește,
Și dușmanul nu sporesce.⁶⁾

Cu unirea se pun temeliiile unui stat român puternic.

În momentele de pace și liniște ale poporului român poetul rege ne descrie în mod farmecător frumsețele țării și traiul poporului.

¹⁾ V. Alexandri, Poesii pop. ale Rom. p. XLI.

²⁾ V. Alexandri, Opere compl., Poesii vol. I. p. 5, 7.

³⁾ V. Alexandri, Opere compl., Poesii vol. I. 257.

⁴⁾ V. Alexandri, Opere compl., Poesii, v. I. p. 387.

¹⁾ M. Eminescu, Poesii p. 30

În aceste descrieri intitulate „Pasteluri“ Alesandri este mai desevărsit. Tablourile cele mai vii ni-se desfășură înaintea ochilor la cetirea „Concertului în Lunca“, „Sfârșit de toamnă“, „Plugurile“ etc.

Etă un exemplu:

În poena tănuță, unde sbor lucrî de lună,
Flórea óspeților Luncii cu grăbire se aduuă,
Ca s'asculte-o cântăreță revenită'n primăvară
Din străinătatea deșă, unde-l viața mult amară. ¹⁾

Pentru tinerime scrie „Legende“, o serie de poezii epice cu subiecte istorice naționale. Personajele acestor legende prin faptele, ce sevăresc, însușă în cetitor dragoste pentru trecut și îndemn spre fapte mari. Figurile lui Dan căpitan de plaiu, a lui Ursan, Ștefan cel Mare din Dumbrava roșie lasă urme neșterse în inchipuirea noastră. Mai târziu, când este pusă la probă vitejia

¹⁾ V. Alesandri, Opere compl. Poezii, v. II. p. 54.

dorobanțului român, în războiul din 1877—78, Alesandri cu vigoarea unui tiner perpetuă această vitejie în poeziile „Peneș și Curcanul“, „Balcanul și Carpatul“, „Sergentul“, „Frații Ideri“.

Alesandri a scris mult și pentru teatru. Repertoarele diletanților nostri toate sînt alcătuite din scrierile teatrale ale lui Alesandri. În piesele de teatru Alesandri ridică obiceiurile străine și măimutările societății din Moldova de pe la 1840 încoace. Cine nu va rîde de limbajul păsăresc al cucónei Chirița și de figura pocită a lui Herșcu Bucegiul?

Etă, On. public! în ce chip își petrece viața V. Alesandri, fiul vornicului V. Alesandri: scriind și muncind, pribegind prin țeri străine, dar tot de una vesel și călăuzit de dorul țerii, care îl urmărește pretutindenea și i-se arată prin vîlul depărtării mai frumoasă și atrăgătoare.

(Va urma.)

Ben Hur

sau

Zilele lui Mesia

de Lew. Wallace.

(Continuare.)

„Ce predică el?“

„O învățătură nouă, pe cum după părerea tuturor încă nu s'a vestit nici când până acuma în Israil. Rabiniți nu știu, ce să țină despre el, și noi tot asemenea. Unii l'au întreat, dacă el e Christos, alții, dacă este el Ilie? Dară el le-a răspuns tuturor: „Ei sînt glasul celui ce strigă în pustie: Gătiți calea Domnului!“

În momentul acesta pe omul nostru îl chemară soții lui. Când voi, să se ducă, zise Valtasar:

„Spune-ne, prietino, afla-vom pe predicatoriți încă acolo, de unde veniți voi?“

„Da, la Bethabara!“

„Cine altul pôte să fie predicatoriul acela,“ zise Ben Hur cătră Iras, „dacă nu înaintemergătoriul împăratului nostru?“

În timp așa de scurt ajunsese el la părerea, că fata nutrește mai multă interesare de cât tatăl ei față cu persoana aceea tainică, pe carea o cerea el.

„Să ne grăbim,“ zise Valtasar, „eu nu sînt obosit.“

Ei porniră și fără de vre-o conversare deosebită călătoriră mai de parte, până ajunseră la locul popasului de noapte spre apus de la Ramoth-Gilead.

„Măne vom, să pornim de dimineță, fiule al lui Hur,“ zise bătrânul. „Măntuitoriul ar puté, să soséscă acolo, mai înainte de ce am ajunge noi!“

„Împăratul nu pôte, să fie de parte, dacă înaintemergătoriul e aci,“ șopti Iras lui Ben Hur.

„Măne o vom afla!“ răspuse el și-i sărută mîna.

În ceea zi cam pe la óra a treia ieșiră din drumul, pe care merșeră, de când părăsiseră Ramoth-Gileadul, și ajunseră a fară pe șesul acela uscat, care se întinde spre răsărit de la Iordan. De ceea parte vedeau înaintea sa marginea din sus a vechii regiuni de finic de la Ierichon, carea se întindea până în munții Iudeei. Ben Hur își simțea sîngele iuțindu-se, căci el știa, că e aproape trecătoare.

„Bucură-te, Valtasare,“ zise el, „în dată vom fi acolo!“

Călăuzul își cămila. În scurtă vreme vedură colibă, corturi și animale de povóră

legate, apoi rîul și chiar lângă țermul rîului o mulțime mare de popor și din colo la țermul drept altă mulțime. Ei băgară de samă, că Botezătorul tocmai predica, și grăbiră; dară pe când sosiră mai aproape, adunarea se puse în mișcare, se desfăcu și se împrăștiă.

Ei sosiră prea târziu!

„Să rămănem aici,“ zise Ben Hur cătră Valtasar, care-și frîngea mînilé. „Pôte să trecă profetul pe aici.“

Ómenii erau cu mult mai cuprinși de cele auzite și cu mult mai zeloși întru a conversa, de cât să mai bage în samă pe cei ce sosiră acuma. Sute de ómeni trecuseră deja, și prietiniți nostri priviau de perdut prilejul de a vedé de astă dată pe predicatoriul. Atuncia vedură, cum venia de la rîu în óre care depărtare cătră ei un om, care ofería o privești așa de neobișnuită, cât ei ultară toate cele alalte.

Esteriorul lui era dur și estraordinar, aproape sélbătécit; pe fața lui cea îngustă și uscată, a cărei colóre era asemenea pergamenéi murge, și pe uméri și pe spate la vale cădea pérul des, pirlit de sóre. În ochii lui era o lucire schinteitoare. Umérul lui cel drept era necoperit. O haină de pér de cămilă, — aspră ca pánura de corturi a Beduinilor, — învélia cealaltă parte a trupului lui și ajungea până la genunchi; la șolduri o strîngea un brîu lat de pele neargăsită. La mers se rázima pe un toeag mare. Mișcările lui erau vioi, hotărîte și precaute. Din când în când își da din față în laturé pérul nedisciplinat și iscodia cu ochii în jur de sine, ca și cum ar cerea pe óre cine.

Frumósa Egipténă privia la fiul acesta al pustiei cu mirare, de nu cum va cu scárba, ér apoi ridică perdeaua cortului sêu de pe cămila și zise cătră Ben Hur, care își oprise calul lângă ea:

„Acesta e înaintemergătoriul împăratului têu?“

„E Botezătorul!“ răspuse el fără de a-și înălța privirea.

Spunénd adevérul, Ben Hur era mai mult de cât desamăgit. De și cunosea obiceiurile sihastrilor ascetici din En-Gedi, îmbrăcăminte lor, nepăsarea lor față cu oré ce judecătă a ómenilor, deprinderile lor estraordinare de pocăință, de și știa, că va găsi pe un om, carele zicea despre sine, că e un glas, ce sună în pustie: totuși visánd despre împăratul sêu, carele avea, să fie așa de puternic și să sevărescă lucruri așa de mari, nu se îndoise nici o dată despre aceea,

că înaintemergătoriul acela va vedé vre un criteriú oré semn al puterii și stăpâniei aceleia, carea o vestesce. Privind la figura acésta sélbătécită zăria cu spiritul cetele curtenilor, caré se obișnuise a le vedé în curtea împăratéscă din Roma, și nu putea, să nu facă o aseménare. Turburat, rușinat, perplex fiind putu, să dea numai răspunsul: „E Botezătorul!“

Altmintrea sta lucrul cu Valtasar. El era consciú de aceea, că căile lui Dumnezeu nu se îndreptă după voința ómenilor. El veduse pe Măntuitoriul în Iesle, credința lui nu se sminti de simplitatea și sêrăcia, în care se presenta dumnezeirea. El de aceea rămase ședénd, cu mînilé adunate la olaltă pe pept și mișcându-și buzele în rugăciune. El nu aștepta pe un împérat.

Întrăceea un alt bărbat ședea singur pe o pétră la țermul rîului. El părea, că se gándesce asupra celor cuprinse în predicărea, ce o auzise adineaori. Acuma se sculă și se duse mereú de la rîu îndreptându-și pasii cătră Botezătorul, porniră spre a se întimpina, până când depărtarea dintre ei mai era numai cam de douăzeci de pași. Atuncia se opri Botezătorul, își neteđi pérul de pe față în laturé, și când vedu pe străinul acela, spre a face atentă mulțimea, ce era de față, își ridică mîna. Toți se opriră, pentru ca să asculte. Când tăcerea se făcuse generală, Botezătorul plecă încet toégul din dréptă sa și arétă spre străin. Acum toți își îndreptară privirile la acesta, și Ben Hur și Valtasar încă făcură tot asemenea, dară cu sentimente deosebite. Străinul înaintă curmeziș preste un spaț gol mereú spre ei. El era o figură sveltă, aproape delicată și întrecea cu puțin mărimea mijlocie. Espresia feței lui era liniștită și precaută ca a unui bărbat, care se gándise cu rîvnă asupra unor obiecte serióse. Cu acestea se potrivea fórté bine îmbrăcăminte lui, o haină inferióră cu măneci lungi, carea ajungea până la glesne, de-ásupra ei o haină superióră, ce se chema talith. Pe braț purta el obișnuită náframă de cap; cordeana ei cea roșie, carea se lega preste frunte, atirna slobodă de pe braț la vale. A fară de cordeana acésta și de o tivitură vinétă la marginea din jos a hainei superióre întregă îmbrăcăminte lui era de pánză albă de in, carea o îngálbenise colbul drumului. Ciucurii hainei erau vineți și albi, pe cum prescria legea pe sama rabiniilor. Sandalele lui, erau cât se pôte de simple. El nu avea nici traistă, nici brîu, nici toeag.

Înse punctele acestea ale înfățișării lui cei trei le considerară numai pe de-asupra, ôre cum ca nisce lucruri accidentale în asemănare cu capul și fața bărbatului. Mai ales de la acêsta pornia un farmec, carele-l încătusă pe ei și pe toți, cei ce o vedeau.

Capul lui nu era scutit de arșița sôrelui. Pêrul lui atârna lung și puțintel undulătoriu, avea în mijloc o cărare, era castaniu și pe acolo, pe unde era mai tare espns razelor sôrelui, avea un lustru bălan auriu. De desubtul unei frunți late și a unor sprincene întunecate și frumos încovioiate lucia nisce ochi mari de colôre vînetă închisă, cărora le împărtășia o delicatêtă extraordinară nisce gene lungi, pe cum se vîd la prunci și numai a rare ori la băbăți. La trăsăturile cele alalte ale feței te-ai fi îndoit, dacă ele sînt eline ori evreesci. Finêtă nasului și a gurii lui erau neobișnuite în esemplarele tipului evreesc. Dacă mai adaugi la acestea blândeta ochilor lui, curățenia colorii feței lui, țesătura cea fină a părului lui, moliciunea bărbii lui, carea îi cădea undulătoare pe pept, atuncia nu puteai, să nu zici, că el era frumos.

(Va urma.)

Bibliografie.

A apărut:

„**Viața Sfinților**“ de Tit Bud, un volum 8° mare de 416 pag. hârtie fină, tipariți cam slab. Cuprinde notițe din viața sfinților bisericii grecesci după ordinea cronologică a anului bisericesc. La sfârșit are cuprins cronologic și alfabetic, elencul Pontificilor de la s. Petru până în prezente și altul al „**Împăraților romani** din celea zece secle dintâi“. Costă 6 corone.

„**Filotea saă introducere la viața pie de Elia Domșa**“ e titlul unui volum foarte prețios și foarte elegant, apărut zilele trecute în tipografia W. Krafft din Sibiu. Nisuința de a publica în românește cele mai de căpetenie cărți de pietate de ale bisericii catolice nu pôte de cât să umplă de bucurie pe fie care credincios. Cărți ca „**Pregătire la môrte**“ de s. Alfons, ori ca „**Îmitațiunea lui Christos**“ de Toma a Kempis, și „**Cartea durerii**“ de Bougand, apoi ca „**Filotea**“ n'ar trebui să le bată praful prin librării, ci să fie răspândite în masele poporului, căci învățăturile, pe cari cetitorul le scôte din ele, sînt foarte folositoare. Special vorbind de *Filotea*, ea a ajuns, să fie tradusă în toate limbile și încă în nenumărate edițiuni. Traducerea românească făcută de părintele ieromonach D. E. Domșa prin eleganța tehnică, în ce privește hârtia fină, tiparul curat cu cadre roșii și formatul manual, a ajuns, să se ridice la eleganța edițiunilor franceze.

Ce se ține de cuprins, ea are instrucțiuni pentru pietate, adresate unei femei cu numele Filotea de cătră s. Francisc. Instrucțiunile acestea se pun în praxă de surorile Salesiane, cari sînt constituite în ord călugăresc.

Materia tractată se împarte în cinci părți: Partea întâie cuprinde instrucțiuni spre a îmbrățișa viața pie, a doua tracteză despre sacramente și rugăciuni, a treia despre virtuți, a patra despre lupta în contra ispitelor, și a cincia despre întărirea sufletului în viața pie. Învățăturile acestea se predaă fie prin simple instrucțiuni, fie prin considerațiuni. Partea a treia special cuprinde capitole frumoșe despre feluritele specii de amicêtă, despre paciuntă, umilintă, blândetă, onestitate și altele.

Ce privește traducerea, e bună, are un singur defect: e publicată cu ortografie pur etimologică și are câte va neologisme, cari ar fi putut foarte ușor să fie schimbate cu altele românești. *Ortografia* e o haînă, și ortografia etimologică samănă cu una veche, și ômenii cam fug de vechituri; *ér limba* e o podôbă, care face un lucru frumos, să fie și mai atrăgător. Și de ce n'am nisui, ca și haîna și podôba să fie cele mai potrivite?

Recomandăm cu totă căldura cetitorilor nostri acêtă carte foarte prețioasă. Prețul: 1 fl. 50 cr.

A apărut:

Jertfa orestinilor. *Comentar al liturgiilor bisericii grecesci* compus de *Dr Victor Szmigelski*. Tomul I. Introducere dogmatică. Cu aprobarea Preaveneratului Ordinariat mitropolitan de Alba Iulia și Făgăraș. Blaș 1897. Tipografia seminarului archidieceșan. Pag. 230 în 8. Prețul 1 fl. 5 cr. saă 2 lei 20 bani. Editura auctorului.

Opul e dedicat *Escelenței Sale Preasfințitului Domn Michail Pavel episcop de Oradea mare*.

Venitul curat va fi contribuire la un fond provincial de salarisare a preoților și învățătorilor.

„Opul acesta pôte fi de folos tuturor credincioșilor nostri, dar mai virtos Veneratului Cler archidieceșan, căruia și chemarea sa sublimă îi impune datorința strictă de a studia mai adânc misteriiile sîntei nôstre religiuni. De aceea recomandăm acest op cu totă căldura spre a se procura pentru toate bibliotecile districtelor protopopesci și pentru cele parohiale, ori unde este cu puțință. Asemenea recomandăm Veneratului Cler, să răspândescă acêtă carte în cercurile cât mai largi ale credincioșilor nostri.“

Blaș din ședința consistorială ținută în 12 Decembrie 1897.

A apărut:

M. T. Cicerone despre bătrânețe tradus de *Andrei P. Liviu* canonic-abate gr. cat. în Lugos, edat de *Gavril Pop* canonic în Blaș. Prețul broș. 50 cr. Blaș 1897. Tipografia seminarului archidieceșan. Sintem informați, că dl editor *venitul curat al acestei publicațiuni* la destinat pentru un scop cultural.

La tipografia seminarială se află de vîndare:

Instituțiunile calvinesci

în biserica românească din Ardél,

fazele lor în trecut și valôrea în prezente.

Studiu istorico-canonic de *Dr Alexandru Grama*. — Opul constă din XVI+476 pag. 8° mare și se pôte procura cu prețul de **3 fl.** la **Tipografia seminarială în Blaș** (Balázsfalva).

Legile politico-bisericesci

din 1894 și 1895

împreună cu respectivele ordinațiuni ministeriale, traduse, edate și comentate la ordinul *Preaveneratului Consistor mitropolitan de Alba Iulia și Făgăraș*. Prețul unui exemplar broșurat e 1 fl. 20 cr. v. a. + pentru porto 10 cr.

Tipografia Seminarului archidieceșan.

Credem, că nu mai e lipsă, ca să atragem atențiunea clerului nostru asupra acestul op. Fără de cartea acêta nici un preot nu pôte, să se acomodeze în deosebitele salé agende, după-ce prin legile politico-bisericesci s'au schimbat toate raporturile de drept priuitor la căsătorie. Tocmai de aceea credem, că nu va fi oficiu preoțesc, din care să lipsescă acêtă carte, în care se află toate cele, de câte are trebuința preotul în urma situațiuni noué create prin legile aceste.

Editor și redactor răspundător:

Dr Victor Szmigelski.

Mașinist diplomat.

Dacă la vre un dominiu ori Domn proprietar român ar fi lipsă de mașinist pentru îmblătit cu vapor, pe cum și ca practicant la economie ori cancelist în cancelaria economică în timpul, când nu voiă fi ocupat cu mașina, sînt în stare a primi aplicarea acêta. Poșed limbile română și magiară. Ofertele eventuale mă rog să mi-se adreseze mie în Deag (Dégh) p. Radnóth.

Traian Gerasim
mașinist.

(17) 3—3

Nr. 2390—1898.

(18) 2—2

Publicațiune de licitațiune.

Prin acêta se aduce la cunoscința publică, că în 10 Iuniu n. 1898 la 4 ôre postmeridiane se va ține în curtea mitropolitană din Blaș vinderea prin licitațiune a prețioșelor ținătore de rêmășul fericitului Mitropolit *Dr Ioan Vancea de Buteasa*. Aceste prețioșe constă din lanțuri de aur, cruci pectorale de aur și de argint și inele cu petri scumpe.

Blaș din ședința consistorială ținută în 14 Maiu 1898.

Consistoriul Mitropolitan de
Alba Iulia și Făgăraș.

(19) 1—1

Convocare.

Reuniunea de consum societate pe acți în Marga își va ține adunarea generală extraordinară în Marga Jof la 2 Iuniu st. n. în localul institutului, la care acționarii sînt rugați a lua parte în persoană saă prin delegați.

Program: 1. Raportul fundatorilor despre refuzarea primirii statutelor și improtecolarea firmei și prezentarea unui nou proiect de statute. 2. Desbatere asupra proiectului de statute și primirea lor. 3. Eventuale propunerii prezentate presiidiului înainte cu 24 ôre.

Din ședința consiliului administrativ ținută în Marga la 20 April 1898.

Directiunea.